

Befolkningsprognose for Gribskov Kommune 2016-2027

Befolkningsprognosen behandler 3 scenarier for Gribskov Kommunes befolkningsudvikling i de kommende 12 år. Særligt vigtigt er budgetscenariet, som danner det demografiske grundlag for Gribskov Kommunes budget.

Indhold

Sammenfatning.....	3
Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst.....	3
Budgetscenariet – fortsat befolkningsvækst.....	3
Scenarie uden nye boliger - befolkningsfald.....	3
Indledning.....	4
Befolkningsprognoser og boliger.....	4
Hvorfor befolkningsprognoser?.....	4
Hvilken metode bygger befolkningsprognoser på?.....	5
Prognosernes præcision.....	5
Antallet af flygtninge.....	5
Befolkningsprognosens tre scenarier.....	6
Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst.....	7
Sammenfatning.....	8
Budgetscenariet – fortsat befolkningsvækst.....	8
Sammenfatning.....	10
Ingen nye boliger - befolkningsfald.....	10
Sammenfatning.....	11
Tre spørgsmål til metoden.....	12
Hvor stor er usikkerheden omkring tallene?.....	12
Hvordan arbejdes der med andre forudsætninger end nye boliger?.....	12
Hvordan kan man forudsige indflytningen i nye boliger?.....	12

Tabeller

Tabel 1: Maxscenariet - udvikling i aldersgrupper.....	7
Tabel 2: Maxscenariet – udviklingen i forskellige områder.....	8
Tabel 3: Budgetscenariet - udviklingen i aldersgrupper.....	9
Tabel 4: Budgetscenariet - udviklingen i forskellige områder.....	10
Tabel 5: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i aldersgrupper.....	11
Tabel 6: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i forskellige områder.....	11

Figurer

Figur 1: Befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune 2016-2027.....	6
Figur 2: Budgetscenariet – udvikling i antal "forsørgere" pr. "forsørgede".....	9

Sammenfatning

Befolkningsprognosen for Gribskov Kommune år 2016-2027 forudsiger i budgetscenariet en stigning til mere end 42.000 borgere omkring år 2019 og mere end 43.000 borgere i år 2027. Man kan forvente færre børn i skolealderen, men børnetallet på småbørnsområdet vil stabilisere sig og formentlig stige på lidt længere sigt. Derudover kan man forvente flere ældre, som det også har været forudsagt i tidligere års prognoser.

Antallet af flygtninge er steget kraftigt i 2015, hvor der kom ca. 200 flygtninge til kommunen. Det er meget vanskeligt at forudsige antallet af flygtninge både på kort og langt sigt. Det giver dette års prognose en særlig usikkerhed, som man skal håndtere, når man fx skal planlægge klassesdannelse eller kapacitet i forhold til daginstitutioner. I metodeafsnittet er det beskrevet, hvordan man har håndteret forudsætningen om antallet af flygtninge i denne prognose.

Der skitseres tre udviklinger i perioden frem til og med år 2027. Disse tre scenarier sammenfattes nedenfor.

Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst

Maxscenariet viser effekten af et stort antal nye boliger, der indenfor 2-3 år ligger noget over det antal nye boliger, som Gribskov Kommune fik i årene før finanskrisen. Hvis der kommer så mange nye boliger, kan man forvente at den samlede befolkning vil stige kraftigt fra 41.109 borgere den 31. december 2015 til mere end 44.000 borgere i 2027. Hvis man ser nærmere på udviklingen i enkelte aldersgrupper, vil man kunne se, at dette scenarie i lighed med de to andre scenarier indeholder en forventning om, at den ældre del af befolkningen vil stige markant. Til gengæld vil faldet i antallet af børn i skolealderen og unge være mindre end i de andre scenarier.

Budgetscenariet – fortsat befolkningsvækst

Budgetscenariet illustrerer effekten af en mere afdæmpet boligudbygning i Gribskov Kommune, med en knap så kraftig stigning i antallet af nye boliger som i maxscenariet. Budgetscenariet viser en udvikling, hvor det samlede befolkningstal forventeligt vil stige frem til år 2027, hvor befolkningstallet runder 43.000 borgere. Forudsætningen for dette er en udbygningstakt på lidt over 100 boliger om året for perioden, hvilket er en gennemsnitlig udbygningshastighed, som det er muligt at opnå via større byudviklingsprojekter. Lykkes det vil man kunne opleve en pæn stigning i antallet af små børn og faldet i antallet af børn og unge vil blive mindre end i scenariet uden nye boliger.

Scenarie uden nye boliger - befolkningsfald

Dette scenarie viser udviklingen i befolkningen, såfremt der ikke opføres og indflyttes nye boliger de kommende 12 år. Det er meget usandsynligt, at der ikke opføres og indflyttes nye boliger, men scenariet kan bruges til at illustrere betydningen af boligudbygningen. I dette scenarie vil den samlede befolkning i Gribskov Kommune falde til ca. 40.500 borgere i år 2027. Antallet af børn i skolealderen og unge falder mere end i de andre scenarier, og antallet af små børn mellem 0 og 5 år vil kun stige svagt.

Indledning

Befolkningsprognoser og boliger

Befolkningsprognosen tager sit udgangspunkt i kommunens boliger, dels den eksisterende boligmasse og dels de nye boliger, som forventes indflyttet i prognoseperioden.

For så vidt angår den eksisterende boligmasse analyseres udviklingen i det antal borgere, som kan forventes at være bosiddende i boligerne i de enkelte år i prognoseperioden, som et resultat af antallet af dødsfald, antallet af nyfødte, til- og fraflytning og ind- og udvandring (af landet).

For så vidt angår de nyopførte boliger analyseres der på tilflytningen til disse, i form af størrelsen af de husstande som tilflytter boligerne, og hvor de tilflytter fra. Udviklingen i befolkningen over årene i prognoseperioden kan således udtrykkes som:

Udtyndingen/fortætningen af borgere i det eksisterende byggeri
+
tilflytningen til nyt byggeri

Tidligere års befolkningsprognoser for Gribskov Kommune har vist, at skal opføres et betydeligt antal nye boliger, hvis kommunens befolkning skal vokse markant, men de sidste par år har også en særlig positiv flyttebalance og en relativ stor stigning i antallet af flygtninge bidraget til en relativ stor stigning i det samlede antal borgere. Antallet af nye boliger er dog fortsat en af de vigtigste forudsætninger, hvis man ønsker en stigning i befolkningstallet.

Jo længere man kigger frem i tiden, des større relativ usikkerhed vil der være, og jo mere lokalt man laver prognoser, des mere relativ usikkerhed vil der være ved tallene. Netop derfor arbejdes der i Gribskov Kommune med flere scenarier, som samlet beskriver denne usikkerhed.

Hvorfor befolkningsprognoser?

Befolkningsprognoser er et vigtigt instrument i kommunens økonomiske og fysiske planlægning.

Befolkningsprognoserne er vigtige i forbindelse med en løbende vurdering af behovet for at tilpasse størrelsen og den geografiske placering af kommunens institutionskapacitet. Dette gælder på en række vigtige serviceområder, hvor fx. skoler, daginstitutioner og ældreboliger, løbende skal tilpasses ændringer i befolkningens størrelse og sammensætning. Samtidig bruges prognoser til at beskrive de forventede konsekvenser for befolkningsudviklingen, når man sammensætter boligtyper og antal boliger i de større byudviklingsprojekter.

Befolkningsprognoserne spiller en vigtig rolle i forbindelse med kommunens budget. Budgetscenariet leverer således datagrundlag i forhold til arbejdet med de økonomiske konsekvenser af ændringer i antallet af borgere. Dermed tages der højde for udviklingen i efterspørgslen efter de serviceydelser, som kommunen stiller til rådighed borgerne samt udviklingen i kommunens forventede indtægtsgrundlag.

Hvilken metode bygger befolkningsprognoser på?

Befolkningsprognosen "ser frem i tiden ved at se tilbage", dvs. at der tages udgangspunkt i en analyse af den faktiske udvikling, man har set de senere år. Ud fra disse sammenhænge beregnes, hvad der sker med befolkningen, hvis der bliver flere/færre boliger i bestemte geografiske områder.

De historiske sammenhænge, der benyttes i prognoser er f.eks. statistikker der belyser husstandsstørrelsen i nybyggede parcelhuse i kommunen, eller statistikker om f.eks. til- og fraflytningsmønstre i forhold til den eksisterende boligmasse.

Jo færre ændringer der over tid er, i de historisk erfarede sammenhænge som prognosen tager udgangspunkt i, des bedre "rammer" prognosen de befolkningsmæssige udviklingstendenser, som på et senere tidspunkt kan konstateres. Hvert år tages forudsætningerne op til nærmere analyse, og der tages så vidt muligt højde for ændringer i borgernes adfærdsændringer.

Det samme forhold gælder for boligbyggeriet. Jo bedre den faktiske udbygning svarer overens med det forudsagte byggeri, som prognoserne tager udgangspunkt i, des bedre vil befolkningsprognosen alt andet lige ramme den faktiske udvikling.

Adfærdsændringer med hensyn til bosætning vil betyde at befolkningsprognoser ikke altid rammer den faktiske udvikling, så godt som det ville være ønskeligt af hensyn til den økonomiske og fysiske planlægning. Af samme grund arbejder Gribskov Kommune med flere scenarier for udviklingen de kommende 12 år. Adfærdsændringer kunne fx skyldes ændringer i jobmuligheder, uddannelse, megatrends som fx flytning fra land til by, den alder hvor man flytter i egen bolig, skilsmisse, og økonomiske konjunkturer, udviklingen i boligpriser osv.

Prognosernes præcision

Befolkningsprognoser giver et billede af den forventede udvikling på kort og langt sigt. Prognoser har altid en indbygget usikkerhed uanset, hvilken metode man benytter sig af. Generelt har Gribskov Kommune og Danmarks Statistik nogenlunde samme margen for fejlskøn. I 2015 var særligt de flere flygtninge medvirkende til at stigningen i antallet af borgere i Gribskov Kommune blev lidt større end ventet i det forgangne år.

Jo længere frem man forsøger at forudsige udviklingen des mere vil man sandsynligvis ramme ved siden af den faktiske udvikling, og jo mere man laver nærstudier af bestemte lokalområder eller bestemte aldersgrupper des mere stiger usikkerheden i prognosen.

Der arbejdes løbende med at forbedre træfsikkerheden for Gribskov Kommunes prognosemodel. I perioden mellem de årlige prognoser arbejdes der således med en løbende opfølgning i forhold til at fange uventede udviklinger i forudsætningerne indenfor det første prognoseår.

Antallet af flygtninge

I løbet af 2015 modtog Gribskov Kommune ca. 200 nye borgere med flygtningebaggrund. Tidligere har Gribskov Kommune modtaget omkring 20 nye flygtninge om året, selvom det har svinget fra år til år. Stigningen har betydning for det

samlede folketal, og særligt lokalt kan de nye flygtninge betyde flere børn og voksne, end man har kunnet forudsige i prognoserne de foregående år.

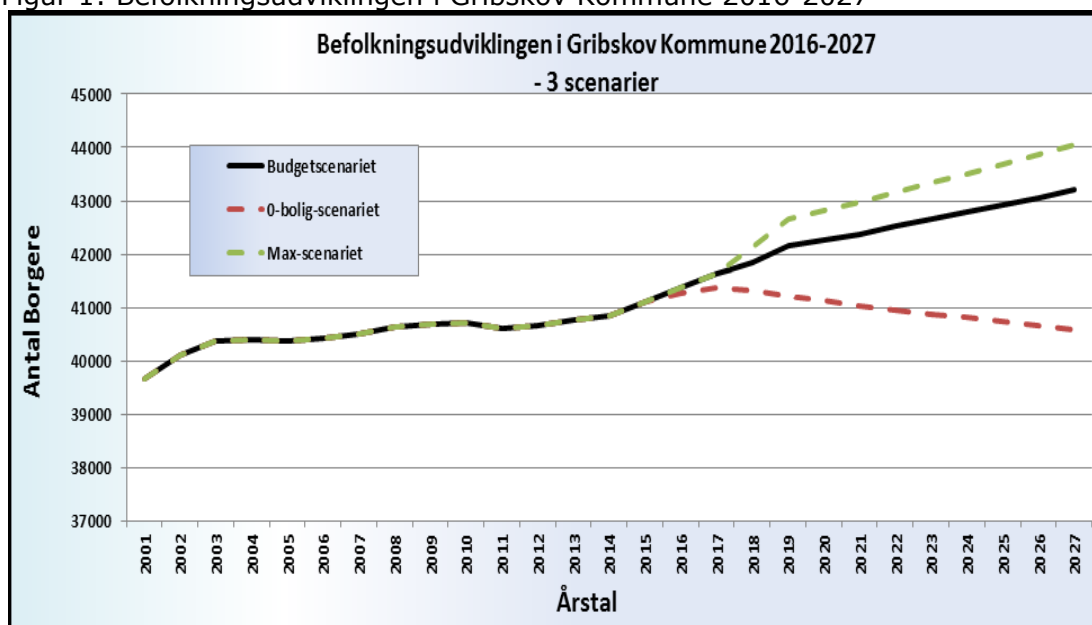
I befolkningsprognosen for årene 2016-2027 er det forudsat at antallet af flygtninge i år 2016 og i år 2017 vil forblive på et niveau på omkring 200 nye flygtninge om året. Fra år 2018 og frem til år 2027 er det forudsat at antallet vil falde til 20 nye flygtninge om året i snit. I de kommende 12 år er der således for alle tre scenarier indarbejdet en forventning om 600 nye borgere med flygtningebaggrund. Denne forudsætning er behæftet med relativ stor usikkerhed, hvilket man skal tage højde for. Udviklingen følges løbende.

Befolkningsprognosens tre scenarier

Befolkningsprognosen behandler tre hovedscenarier. Den faktiske udvikling vil med stor sandsynlighed placere sig mellem maxscenariet og scenariet, hvor der ikke opføres nye boliger de kommende 12 år. Jo mere det lykkes at opføre og få indflyttet nye boliger samt udfylde den eksisterende boligmasse, des nærmere vil man se den faktiske udvikling indfinde sig ved maxscenariets forholdsvist markante vækst i antallet af borgere. Scenariet uden nye boliger er medtaget for at illustrere betydningen af boligudbygningen. Scenariet bliver særligt relevant at arbejde med, hvis man udarbejder analyser på lokalt niveau. I de enkelte skoledistrikter eller i en landsby kan det således have relativ stor betydning med få nye boliger.

Som ét blandt flere mulige mellemliggende scenarier placerer budgetscenariet sig mellem de to ydre scenarier. Nedenfor er de tre scenarier vist i figur 1 på kommunalt niveau.

Figur 1: Befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune 2016-2027

Kilde: Demografix 2016

Figuren viser, at opførslen af nye boliger har stor betydning. Således vil en udbygning i maxscenariet med mere end 1.700 nye boliger de næste 12 år ifølge prognosen resultere i lidt mere end 44.000 borgere i Gribskov Kommune. Om-

vendt må man forvente en tilbagegang i befolkningen, så man i år 2027 vil være ca 40.500 borgere i Gribskov Kommune, hvis der ikke opføres nogen nye boliger. Budgetscenariet placerer sig mellem disse to ydre scenarier, og har som forudsætning, at der opføres og indflyttes mere end 1.300 nye boliger de kommende 12 år. Budgetscenariet er relativt positivt i dette års prognose, da der er en forventning om relativt mange nye boliger og relativt mange flygtninge sammenlignet med tidligere års prognoser.

De to ydre scenarier giver tilsammen et stort udfaldsrum, hvor der er en forskel på ca. 4.500 borgere på 12-årig sigt. På kort sigt kan boligudbygningen dog også betyde forholdsvist store forskelle i befolkningsudviklingen. Dette på kommunalt niveau, men i endnu højere grad på lokalt niveau og for enkelte aldersgrupper.

Det store udfaldsrum kan gøre det vanskeligt, at træffe langsigtede beslutninger baseret på demografiske analyser, med mindre man udarbejder yderligere analyser, som passer til den sammenhæng man ønsker at belyse mulige demografiske udviklinger for. Dette kunne fx være i forbindelse med lokale analyser som grundlag for arbejdet med skoleområdet eller mulige scenarier for udviklingen i antallet af ældre borgere. Med andre ord vil man skulle arbejde forskelligt med demografiske analyser, alt efter den sammenhæng disse skal bruges. I det følgende gennemgås de tre scenarier nærmere.

Maxscenariet – kraftig befolkningsvækst

Gribskov Kommune vil kunne opleve en kraftig befolkningsstigning de kommende 12 år. Lykkes det at få opført og indflyttet mere end 1.700 nye boliger, vil det tydeligt kunne aflæses i den overordnede befolkningsudvikling samt i befolkningsudviklingen for de forskellige aldersgrupper. Tabel 1 viser udviklingen i nogle af de mest interessante aldersgrupper for maxscenariet.

Tabel 1: Maxscenariet - udvikling i aldersgrupper

Max-scenariet	Absolutte tal						Indekseret (2015=100)					
	Alderår	2001	2015	2016	2019	2025	2027	2001	2015	2016	2019	2025
0-5	2.880	2.014	2.005	2.199	2.490	2.529	143	100	100	109	124	126
6-16	5.721	5.586	5.593	5.456	5.199	5.271	102	100	100	98	93	94
17-29	4.293	4.493	4.465	4.569	4.375	4.310	96	100	99	102	97	96
30-60	19.076	16.569	16.608	16.902	16.837	16.666	115	100	100	102	102	101
61-65	2.414	2.868	2.868	3.052	3.430	3.625	84	100	100	106	120	126
66-80	4.141	7.997	8.173	8.510	8.426	8.313	52	100	102	106	105	104
81-85	661	900	967	1.174	1.798	2.069	73	100	107	130	200	230
85+	488	682	700	803	1.135	1.279	72	100	103	118	166	187
Total	39.674	41.109	41.379	42.665	43.691	44.061	97	100	101	104	106	107

Kilde: Demografix, 2016

Som det kan ses i tabel 1, er det ikke i alle aldersgrupper, man vil opleve en stigning i antallet af borgere, selvom der opføres mange nye boliger. Man vil således stadig opleve et fald i antallet af 6-16 årige. Antallet af ældre borgere vil fortsat stige kraftigt. Som tabellen viser vil man kunne forvente en relativ pæn stigning i antallet af små børn mellem 0-5 år fra omkring 2.000 børn i dag til omkring 2.500 om 12 år. Det kan også fremhæves, at der i maxscenariet sker en stabillisering af antallet af de 30-60 årige på omkring 16.500 personer.

Hvis man ser nærmere på forskellige områder i Gribskov Kommune i tabel 2, kan man se, at befolkningsudviklingen ikke kan forventes at følge de samme mønstre i alle geografiske områder. Således vil man kunne forvente en befolkningsstigning i de tre store byer (kommunecentrene), mens man i de mindre byer (lokalcentre- ne) samt sommerhusområderne kan forvente et relativt uændret befolkningstal. I landområderne og i de mindste byer (landsbyerne) vil man samlet formentlig se et mindre antal borgere de kommende 12 år, men der kan være store forskelle, hvor nogle små byer får flere borgere mens andre får færre.

Tabel 2: Maxscenariet – udviklingen i forskellige områder

MaxScenariet	Absolutte tal						Indekseret (2015=100)					
	2001	2015	2016	2019	2025	2027	2001	2015	2016	2019	2025	2027
Område/år												
Ukendt adresse	127	110	114	118	116	115	115	100	103	107	106	105
Kommunecenter	15.650	17.632	17.814	19.036	20.384	20.863	89	100	101	108	116	118
Landområde	5.079	4.931	4.941	4.911	4.840	4.808	103	100	100	100	98	98
Landsby	3.622	3.617	3.626	3.581	3.468	3.430	100	100	100	99	96	95
Lokalcenter	8.683	8.868	8.884	8.989	8.938	8.936	98	100	100	101	101	101
Sommerhusområde	6.513	5.951	6.000	6.030	5.945	5.908	109	100	101	101	100	99
Total	39.674	41.109	41.379	42.665	43.691	44.061	97	100	101	104	106	107

Kilde: Demografix, 2016

Sammenfatning

Maxscenariet viser en befolkningsstigning, som dog ikke gælder alle aldersgrupper og alle geografiske områder. Befolkningsvæksten kan kun forventes at indtræffe i det viste omfang, hvis en massiv boligudbygning gennemføres. Maxscenariet bygger således på en forholdsvis optimistisk antagelse om, at der allerede fra år 2018 bygges flere boliger end i årene op til finanskrisen.

Budgetscenariet – fortsat befolkningsvækst

Gribskov Kommunes budget udarbejdes bl.a. på baggrund af det talmateriale, som dannes i forbindelse med befolkningsprognosen. Derfor er der udarbejdet et særligt budgetscenarie. Dette scenarie falder indenfor de to ydre scenarier for befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune de kommende 12 år.

Budgetscenariet er dannet ud fra en boligprognose, hvor administrationen skønner, hvor nye boliger vil blive bygget de kommende 12 år. På kommunalt niveau er der således indlagt en forventning om lidt over 100 boliger i snit om året. De første to år er det forudsat at kommunen vil få ca. 60 nye boliger om året, hvorefter det stiger til omkring 200 nye indflyttede boliger om året. Herefter falder det til et niveau på lidt over 100 boliger om året. Boligprognosen er "bedste bud" på et niveau for udbygningstaksten i Gribskov Kommune. Budgetscenariet indeholder - ligesom de to andre scenarier - en usikkerhed som stiger, jo længere frem i prognoseperioden man fokuserer. Usikkerheden bør behandles i relation til det emne, man arbejder med. Når usikkerheden skal beskrives er det relevant at sammenligne med de to andre hovedscenarier beskrevet i dette notat. Nedenfor vises de væsentligste tendenser i forhold til aldersfordelingen i budgetscenariet i tabel 3.

Tabel 3: Budgetscenariet - udviklingen i aldersgrupper

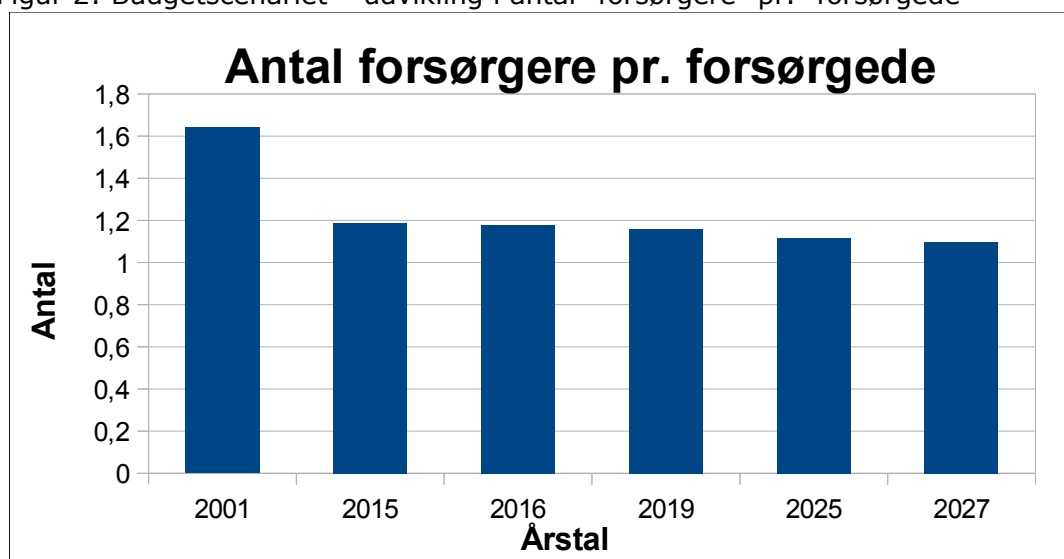
Budgetscenariet	Absolutte tal						Indekseret (2015=100)					
	2001	2015	2016	2019	2025	2027	2001	2015	2016	2019	2025	2027
0-5	2.880	2.014	2.005	2.142	2.414	2.451	143	100	100	106	120	122
6-16	5.721	5.586	5.593	5.391	5.074	5.127	102	100	100	97	91	92
17-29	4.293	4.493	4.465	4.464	4.287	4.216	96	100	99	99	95	94
30-60	19.076	16.569	16.608	16.683	16.487	16.281	115	100	100	101	100	98
61-65	2.414	2.868	2.868	3.028	3.390	3.580	84	100	100	106	118	125
66-80	4.141	7.997	8.173	8.476	8.353	8.225	52	100	102	106	104	103
81-85	661	900	967	1.170	1.789	2.058	73	100	107	130	199	229
85+	488	682	700	799	1.128	1.270	72	100	103	117	165	186
Total	39.674	41.109	41.379	42.153	42.922	43.207	97	100	101	103	104	105

Kilde: Demografix, 2016

I forhold til maxscenariet ser man i budgetscenariet nogenlunde de samme tendenser. De færre nye boliger i dette scenarie vil dog kunne mærkes på længere sigt i forhold til fx børn i skolealderen, hvor der i dette scenarie kan ses et større fald end i maxscenariet. I forhold til stigningen i antallet af ældre ser man næsten den samme udvikling i antallet af ældre. Dette skyldes, at scenarierne viser forskellige udviklinger i antallet af nye boliger, som traditionelt ikke tiltrækker ældre fra andre kommuner. Derfor er antallet af ældre på samme niveau i de tre scenarier.

Aldersgrupperne kan også opdeles på en anden måde, så man kan få en fornemmelse af forholdet mellem antallet af ikke-beskæftigede og beskæftigede. Nedenfor skitserer Figur 2, hvordan dette forhold vil udvikle sig, hvis den faktiske udvikling følger budgetscenariet. Figuren viser antallet af 20-65 årige ("forsørgere") i forhold til de resterende aldersgrupper ("forsørgede"). Fremstillingen kan med rette kritiseres for ikke at tage højde for en række aspekter, der nuancerer billedet. Figuren er dog medtaget, da den giver et billede på den udfordring Gribskov Kommune vil skulle håndtere de næste mange år, og som i øvrigt er en udfordring for Danmark som helhed.

Figur 2: Budgetscenariet – udvikling i antal "forsørgere" pr. "forsørgede"

Kilde: Demografix, 2016

I budgetscenariet tager befolkningsudviklingen en anden form end man kunne se i maxscenariet. Nedenfor i tabel 4 kan man se at befolkningsstigningen i kommunecentrene vil være mindre end i maxscenariet, mens antallet af borgere i lokalcentrene også i dette scenarie vil være næsten uændret. Dette skyldes, at de fleste nye boliger de kommende 12 år forventes at komme i de større byer/kommunecentre. Når man reducerer det forventede antal nye boliger de kommende år vil det betyde mest for de tre større byer – Helsinge, Græsted og Gilleleje.

Tabel 4: Budgetscenariet - udviklingen i forskellige områder

Budgetscenariet	Absolutte tal						Indekseret (2015=100)					
	2001	2015	2016	2019	2025	2027	2001	2015	2016	2019	2025	2027
Område/år												
Ukendt adresse	127	110	114	118	117	116	115	100	103	107	106	105
Kommunecenter	15.650	17.632	17.814	18.541	19.635	20.030	89	100	101	105	111	114
Landområde	5.079	4.931	4.941	4.923	4.847	4.813	103	100	100	100	98	98
Landsby	3.622	3.617	3.626	3.591	3.474	3.436	100	100	100	99	96	95
Lokalcenter	8.683	8.868	8.884	8.941	8.896	8.896	98	100	100	101	100	100
Sommerhusområde	6.513	5.951	6.000	6.039	5.954	5.916	109	100	101	101	100	99
Total	39.674	41.109	41.379	42.153	42.922	43.207	97	100	101	103	104	105

Kilde: Demografix, 2016

Sammenfatning

Budgetscenariet viser, at antallet af nye boliger har stor betydning, hvis man ønsker at opnå vækst i den yngre del af befolkningen. Budgetscenariet har en indbygget forventning om lidt mere end 100 boliger i snit om året de kommende 12 år. Dette antal nye boliger vil medføre en stigning i det samlede indbyggertal, men ikke for alle aldersgrupper. Således kan man forvente færre børn og unge, dog med en pæn stigning på sigt i antallet af helt små børn, som man ligeledes kan se i maxscenariet. Gruppen af borgere over 80 år vil stige kraftigt, som det også har været forudsagt i tidligere års prognoser.

Ingen nye boliger - befolkningsfald

Scenariet uden nye boliger viser, at antallet af borgere i Gribskov Kommune med stor sandsynlighed vil falde, såfremt der ikke opføres nye boliger de kommende år. Hvor stort faldet vil blive, vil være afhængigt af udviklingen i de andre forudsætninger, som fx antallet af nyfødte eller flyttebalancen. Scenariet er usandsynligt, da man næppe vil opleve, at boligudbygningen går helt i stå. Således er der de senere år indflyttet nye boliger på trods af at flere af de store byudviklingsprojekter har ligget stille i noget tid.

Dette tredje scenarie er medtaget af to årsager. For det første illustreres betydningen af en fortsat udbygning med nye boliger. For det andet fungerer scenariet som et "minimum"-scenarie, der kan bruges i sektoranalyser eller lokale analyser, hvor enkelte byudviklingsprojekter kan have stor betydning for udviklingen. I tabel 5 nedenfor vises de væsentligste tendenser i forhold til aldersfordelingen i dette scenarie.

Tabel 5: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i aldersgrupper

0-boliger	Absolutte tal						Indekseret (2014=100)					
	2001	2015	2016	2019	2025	2027	2001	2015	2016	2019	2025	2027
Alder/år												
0-5	2.880	2.014	1.991	2.037	2.187	2.196	143	100	99	101	109	109
6-16	5.721	5.586	5.578	5.271	4.730	4.701	102	100	100	94	85	84
17-29	4.293	4.493	4.436	4.285	4.007	3.899	96	100	99	95	89	87
30-60	19.076	16.569	16.555	16.277	15.491	15.097	115	100	100	98	93	91
61-65	2.414	2.868	2.863	2.986	3.279	3.444	84	100	100	104	114	120
66-80	4.141	7.997	8.166	8.412	8.164	7.981	52	100	102	105	102	100
81-85	661	900	966	1.163	1.767	2.029	73	100	107	129	196	225
85+	488	682	699	792	1.110	1.246	72	100	103	116	163	183
Total	39.674	41.109	41.253	41.222	40.734	40.594	97	100	100	100	99	99

Kilde: Demografix, 2016

Som man kan se i tabel 5, vil antallet af børn og unge forventeligt falde kraftigt, hvis der ikke opføres nye boliger de kommende 12 år. Dog kan man se, at faldet på småbørnsområdet vil stoppe, og at man kan forvente en lille stigning på sigt. Da alle tre scenarier således viser stigninger i antallet af små børn, er det relativt sikkert at faldet i antallet af små børn nu er stoppet for kommunen som helhed. Det er sandsynligt, at antallet af små børn stiger, men det er usikkert, hvor stor stigningen bliver. Man vil derudover kunne opleve lokale områder, hvor faldet vil fortsætte. Antallet af børn i skolealderen vil på langt sigt også stabilisere sig på et lavere niveau, men faldet vil være relativt kraftigt de første 12 år i dette scenarie uden nye boliger. Antallet af ældre borgere vil stige, som det ligeledes er tilfældet i de to andre scenarier.

Hvis man ser nærmere på udviklingen i de enkelte geografiske områder af Gribskov Kommune, kan man se, at en manglende boligudbygning først og fremmest vil have betydning i de større byer, hvor de store byudviklingsområder er placeret. Alle områder vil kunne forvente en lille tilbagegang i antallet af borgere i dette scenarie, hvilket fremgår af tabel 6.

Tabel 6: Scenarie uden nye boliger - udviklingen i forskellige områder

0-boliger	Absolutte tal						Indekseret (2015=100)					
	2001	2015	2016	2019	2025	2027	2001	2015	2016	2019	2025	2027
Område/år												
Ukendt adresse	127	110	114	119	118	117	115	100	103	108	107	107
Kommunecenter	15.650	17.632	17.694	17.669	17.524	17.510	89	100	100	100	99	99
Landområde	5.079	4.931	4.945	4.945	4.877	4.843	103	100	100	100	99	98
Landsby	3.622	3.617	3.629	3.608	3.500	3.463	100	100	100	100	97	96
Lokalcenter	8.683	8.868	8.873	8.831	8.742	8.727	98	100	100	100	99	98
Sommerhusområde	6.513	5.951	5.999	6.050	5.972	5.934	109	100	101	102	100	100
Total	39.674	41.109	41.253	41.222	40.734	40.594	97	100	100	100	99	99

Kilde: Demografix, 2016

Sammenfatning

Når scenariet uden nye boliger sammenlignes med de andre scenarier kan man se, at befolkningsudviklingen i Gribskov Kommune vil være meget påvirket af antallet af nye boliger. Antallet af børn og unge samt borgere mellem 30-60 år vil i dette scenarie falde relativt kraftigt, mens antallet af ældre borgere fortsat vil vokse. I lighed med de andre scenarier viser dette scenarie, at faldet i antallet af små børn ser ud til at være stoppet, og selv i dette negative scenarie forventes en mindre stigning for aldersgruppen 0 til 5 år.

Tre spørgsmål til metoden

Hvor stor er usikkerheden omkring tallene?

Befolkningsprognoser hviler som beskrevet på mange interagerende forudsætninger, hvilket naturligt giver en usikkerhed i prognoserne. Dette kan formuleres kort: jo længere man kigger fremad – des mere relativ usikkerhed, og jo mere mere detaljeret man analyserer – des mere relativ usikkerhed vil der være. Fx vil forudsigelserne af alle børn under 16 år i Gribskov Kommune alt andet lige have en mindre relativ (procentuel) afvigelse fra den faktiske udvikling, end antallet af fx. 6-8 årige. Netop pga. denne uundgåelige usikkerhed arbejdes der i denne rapport med flere forskellige scenarier, der tydeliggør, hvordan man kan påvirke forudsætningerne i en ønsket retning.

Hvordan arbejdes der med andre forudsætninger end nye boliger?

Hvert år når befolkningsprognosen udarbejdes analyseres forudsigelser fra den foregående prognose. Hvis det ser ud til, at der skydes *systematisk* ved siden af den faktiske udvikling, undersøges mulighederne for at justere på nogle af de "knapper", der kan skrues på. De sidste år har man fx kunnet se anderledes flyttemønstre end under højkonjunkturerne i 00'erne, hvilket har gjort, at der er arbejdet med forskellige vægtninger i de tre scenarier. På denne måde arbejder vi også med andre forudsætninger end boliger.

Hvordan kan man forudsige indflytningen i nye boliger?

Vi ved ikke præcist, hvor mange borgere og hvilken aldersgruppe, der vil flytte ind i nye boliger eller for så vidt i den eksisterende boligmasse, hvor beboerne også flytter fra og nye beboere kommer til. I lighed med de andre forudsætninger, må vi derfor forsøge at give et bud på antallet og typen af boliger de kommende 12 år. Dette gøres ud fra kommuneplanen og administrationens estimater omkring antallet og typer af boliger, som man kan forvente i et givent område. I sidste ende er det politikerne, der giver rammer for boligudbygningen via lokalplaner, og derfor justeres vores forudsigelser løbende. I forhold til at vurdere indflytningen i de nye boliger arbejder vi med de såkaldte "indflytnings-profiler". I de huse vi planlægger for, har vi således beregninger, som viser hvordan forskellige boligtyper har været indflyttet siden år 2001. Disse beregninger giver os en fordeling af tilflyttere, som vi forfiner i forhold til kommende nye boliger. Fx har vi tilføjet en ekstra kategori af huse - "store rækkehuse" - da vi har kunnet konstatere, at nye rækkehuse de senere år er vokset i størrelse, og derfor er blevet mere attraktive for børnefamilier. Dette ville vi ikke "fange", hvis vi havde beholdt den gamle indflytnings-profil for rækkehuse.